

ПРОФІЛАКТИКА ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ ПІД ЧАС ПОСІВУ ОЗИМИХ КУЛЬТУР

Головін Д.С., Email dgolovin224@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Агрокомплекс належить до найбільш травмонебезпечних секторів економіки України. Рівень смертельного травматизму в АПК залишається високим і поступається лише соціально-культурній сфері та вугільній галузі [1]. Згідно даних ГУ Держпраці [2], основними причинами смертельного травматизму в агросекторі є невиконання працівниками вимог інструкцій з охорони праці, порушення ПДР та вимог безпеки під час експлуатації ТЗ.

Серед значної кількості професій, задіяних у технологічних процесах цієї галузі, особливу увагу треба звертати на безпеку при виконанні робіт трактористами-машиністами.

Під час посіву озимих культур значно зростають обсяги та інтенсивність виконуваних робіт, зокрема, зростає кількість осіб, що беруть участь у виробництві, в тому числі за рахунок тимчасових залучень, в зв'язку з погодними умовами збільшується тривалість сільськогосподарських робіт протягом доби. Цей травмонебезпечний період в сільгоспвиробництві зумовлений максимальним напруженням, перенасиченістю праці, що призводить до помилкових дій, нехтування безпекою та відсутністю належного контролю за безпечним виконанням робіт з боку ІТР. Під час виконання цих робіт працівникам доводиться проводити цілий комплекс робіт із застосуванням мінеральних добрив, гербіцидів, протруювачів, які використовуються при підживленні посівів, протравленні та перевезенні насінного матеріалу, сівби, а це роботи з застосуванням отрутохімікатів. Перед початком виконання вище перелічених робіт працівникам необхідно пройти медичний огляд та відповідні інструктажі з охорони праці. Керівникам підприємств слід контролювати забезпеченість та носіння спецодягу, використання засобів індивідуального захисту.

Зростання травматизму найчастіше відбувається через недоліки під час навчання безпечним прийомом праці, несправність машин та обладнання, недостатній рівень дисциплінованості та підготовки механізаторів за останні роки. Кожен третій працівник на посівних роботах травмується під час наїзду трактора на тракториста під час запуску двигуна. Кожен п'ятий випадок – наїзди під час руху і маневрування технікою. Більшість таких випадків обумовлена присутністю сторонніх осіб, залученням робітників для зчеплення трактора з агрегатованою машиною, що заборонено правилами, адже технічно справні машини повинні агрегатуватись без сторонніх осіб.

Власники та керівники підприємств повинні пам'ятати, що згідно зі статтею 13 Закону України «Про охорону праці» саме вони створюють безпечні умови праці на кожному робочому місці і несуть безпосередню відповідальність за порушення цих вимог.

Перед посівом озимих культур керівниками господарств, фермерами повинні бути проведені певні організаційні профілактичні заходи для недопущення випадків травмування працюючих: в першу чергу це – посилення трудової і виробничої дисципліни; своєчасне проведення інструктажів, навчання та перевірки знань з питань охорони праці; забезпечення безпечної експлуатації машин, сільськогосподарської техніки і обладнання; забезпечення ефективного та дієвого контролю за станом охорони праці.

Список використаних джерел.

1. Стан виробничого травматизму за 9 місяців 2019 року по галузях нагляду [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://dsp.gov.ua/statystychni-dani-vyrobnychoho-travma-2/>.
2. Ткачов, В. Чому не зменшується рівень смертельного травматизму в АПК? [Текст] / В. Ткачов // Охорона праці і пожежна безпека. – 2011. – №11. – С. 54-56.

Науковий керівник: Яцух О.В., к.с.г.н., доцент